

Rascoala - Rezumat

Amplul roman recreeaza in planul fictiunii un moment istoric dramatic: rascoala din 1907, in timpul careia se rupe echilibrul stabil al lumi, iar forte dezlantuite sub impulsul unor instincte ancestrale de posesiune a pamantului pot fii stavalite doar printr-o represiune armata.

Rebreanu a avut viziunea romanului inca din vremea in care lucra la *Ion* si a afirmat ca *Rascoala* (1932) este simbolul energiilor de care dispune taranul in contract cu pamantul. Sugestia scrierii acestei opere i-a venit citand drama "Tesatorii" de G.Hauptmann. In timp ce actiunea se inchega nebulos in mintea sa, Rebreanu se documenteaza serios asupra evenimentului, citind tot ce se scrisese sau mergand in satul in care rascoala lasase amintirii dureroase. Proiectul romanului a ramas multi ani in laboratorul de creatie, scriindu-se greu. O adevarata stare de euforie a declansat gasirea propozitiei de inceput: "D-voastra nu cunoasteti taranul roman, daca vorbiti asa!"

In pofida determinarii sale contextuale, opera reuseste sa se desprinda de evenimentul istoric si sa-si dobandeasca autonomia estetica.

In prima parte, "Se misca tara!", sunt consemnate o serie de episoade fara legatura aparenta intre ele, care pregatesc si motiveaza; "psihoza colectiva" ce ii cuprinde pe tarani. Prezenta lui Titu Herdelea face legatura cu romanul "Ion", dar personajul are si rolul de observator al crizelor si al efectelor chestiunii taranesti in diferite medii politice si sociale. In satul Amara, taranii se straduiesc sa cumpere mosia Nadiei Iuga, concurand cu mosierul Miron Iugasi si arendasul Platamonu. Conflictul social, deja existent in mod letent, se acutizeaza treptat prin acumularea de nemulumiri si de rabufniri tot mai violente. Refuzul Nadiei de a vinde taranilor mosia, ancheta dura efectuata de jandarmi la cererea lui Cosma Buruiana, arestarea invatatorului Dragos, ca si zvonurile cat mai persistente despre imparatia pamanturilor boieresti taranilor, intretin si sporesc tensiunea sociala existenta. In partea a doua "Focurile", explozia multumirii este iminenta si taranii vor cere socoteala singurei autoritati cunoscute si recunoscute de toti: boierul Miron Iuga. Desi venerat de tarani, boierul este lovit cu bestialitate si ucis intrun moment de furie colectiva. Sosit la curte pentru al apara pe boier, Petre sfarseste prin ai conduce pe taranii dezlantuiti prin incaperile conacului boieresc. Nadina cade victima nebuniei sangeroase: Petre o violeaza, iar Toader Strambu o ucide. Focul care va cuprinde curtile boieresti distruge si purifica. Reprimarea sangeroasa a rascoalei cu ajutorul armatei restabileste echilibrul relativ existent inaintea exploziei sociale.